

OTSUS

29.07.2025 nr 5-5/2025-036

Koondumisele nr 24/2025 OÜ Metsavennaskond / Toftani Metsanduse OÜ loa andmine

1. Koondumine

27.06.2025 esitas OÜ Metsavennaskond (registrikood 17177843) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid 11.06.2025 OÜ Metsavennaskond ja Karl Hedin Estonia Forest OÜ (registrikood 17101320) osade müügilepingu (edaspidi leping). Lepingu kohaselt omandab OÜ Metsavennaskond 100% osaluse Toftani Metsanduse OÜ-s (registrikood 10828823).

Tehingu tulemusel omandab OÜ Metsavennaskond valitseva mõju Toftani Metsanduse OÜ üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 punktis 2 sätestatud viisil.

2. Menetluse käik

Konkurentsiamet avaldas 27.06.2025 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

01.07.2025 saatis Konkurentsiamet koondumise osaliste esindajale teate koondumise menetlemise peatamise kohta kuni puuduste kõrvaldamiseni. 04.07.2025 puudused kõrvaldati ning alates 05.07.2025 menetlus jätkus. Konkurentsivolukorra ning koondumisest tulenevate mõjude analüüsimiseks küsis Konkurentsiamet menetluse kestel koondumise osalistelt täiendavat teavet raiemahtude kohta.

3. Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks OÜ Metsavennaskond ja Toftani Metsanduse OÜ.

Metsavennaskond OÜ on Eestis registreeritud äriühing. Metsavennaskond OÜ-s omab 50%-list osalust OÜ LRMA 6 (registrikood 14080310), mis on füüsilise isiku Margus Linnamäe (isikukood [...]) valitseva mõju all. Metsavennaskond OÜ osanikud on läbi oma

valdusühingute veel Ants Erik (16,7%), Kristjan Värton (16,7%) ja Jaanus Aun (16,7%), kes on omakorda sõlminud OÜ-ga LRMA 6 kokkuleppe, [...] Seega on Metsavennaskond OÜ Margus Linnamäe ainuvalitseva mõju all.

Margus Linnamäe kontrolli all olevad ettevõtjad tegelevad järgnevatel tegevusaladel:

- humaanravimite ja muude apteegikaupade hulgimüük;
- raamatute, filmide, muusika, kooli- ja kontoritarvete müük;
- elektroonikatoodete müük;
- veterinaarseks kasutamiseks mõeldud ravimite, instrumentide, sööda ja lemmikloomatoodete hulgimüük;
- hambaravitoodete hulgimüük;
- ravimite ja muude apteegikaupade käitlemise-, transpordi- ja muude logistiliste teenuste ning renditeenuste osutamine;
- toidulisandite, apteegikosmeetika, haiglatarvikute ning muude apteegikaupade hulgimüük;
- meditsiiniseadmete ja –tarvikute müük, hooldus ja remont;
- kinnisvarahaldus;
- parfümeeria- ja kosmeetikavahendite hulgimüük;
- segapõllumajandus;
- kirjastamine;
- jäätise müük ostukeskustes;
- uudisteagentuuri teenused;
- meediamonitooringuteenused;
- ajalehtede ja ajakirjade kirjastamine;
- telekanalite ja raadiojaamade pidamine;
- reklaamitegevus trüki-, interneti-, väli-, raadio- ja telemeedias;
- reklaamiagentuuriteenus otsepostivaldkonnas;
- trükiteenuste osutamine;
- tervisenõustamise interneti-infokeskkonna pidamine;
- kinofilmide ja etenduste tootmine;
- kinode pidamine;
- mahlabaaride, kohvikute ja restoranide pidamine;
- lihatoodete turustamine ja müük;
- ökotoodete jae- ja hulgimüük;
- ajakirjanduse arengu toetamine (läbi heategevusliku fondi).

Käesoleva koondumise seisukohast on olulised järgmised Margus Linnamäe valitseva mõju alla kuuluvad Eestis metsamaid omavad või Eestis metsandusega tegelevad ettevõtjad:

- Tsura Kinnistud OÜ (registrikood 10699188), mis tegeleb põllu- ja metsamaadesse investeerimise ning nende rendile andmisega. Tsura Kinnistud OÜ tütarettevõtjaks on OÜ LRMA 26 (registrikood 14201015), millel puudub aktiivne äritegevus.
- Tsura Talu OÜ (registrikood 14067692) põhitegevuseks on põllumajanduslik tegevus (loomakasvatus ja rohumaade harimine). Lisategevusalaks on metsamaadel raietööde tegemine ja saadud metsamaterjali müük.
- Agrofond OÜ (registrikood 10335138) tegeleb põllumajanduse valdkonnas (põllumaade rent). Lisaks tegeleb ettevõtja heinakasvatusega, puhkemaja pidamise ja väljarentimisega ning omandis olevate metsamaade hoidmisega väärtuse kasvu eesmärgil.
- Vao Kinnistud OÜ (registrikood 10234928) on varahaldusettevõtte, mille põhitegevuseks on põllu- ja metsamaade rendile andmine ning lisategevuseks metsamaterjali müük. Vao Kinnistud OÜ tütarettevõtjaks on Taur Külalistemajad OÜ, mis tegeleb majutusteenuse pakkumisega.

- Alex-Vara OÜ (registrikood 12489756), mis on varahaldusettevõte, mille tegevusalaks on põllumajandusmaa rent.
- Aktsiaselts Perevara (registrikood 10241153), mille põhitegevuseks on õlikultuuride ja teravilja kasvatuse. Aktsiaselts Perevara tütarettevõtja on OÜ Põllurada (registrikood 10533536), mille põhitegevus on taimekasvatuse ja selle abitegevused.

Käesoleva koondumise kontekstis on oluline ka Margus Linnamäe valitseva mõju alla kuuluv OÜ Maaportaal (registrikood 14619329), mille põhitegevusalaks on veebiportaalide haldamine ning nendega seotud teenuste osutamine.

Toftani Metsanduse OÜ on Eestis registreeritud ettevõtja, mille osad kuuluvad koondumise eelselt 100%-liselt Karl Hedin Estonia Forest OÜ-le. Toftani Metsanduse OÜ tegeleb põhiliselt metsakasvatuse, metsaraie ja metsamaterjali müügiga. Toftan Metsanduse OÜ lisategevusaladeks on hakkepuidu, küttepuidu ja maavarade müük.

4. Õiguslik hinnang

4.1. Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

4.2. Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate tegevustes esineb horisontaalne kattuvus metsa majandamisel, mis hõlmab endas omakorda metsakasvatust, metsaraieid ja metsamaterjali müüki.

Koondumise teate esitaja hinnangul on asjakohane käesoleva koondumise puhul vaadelda kõnealuseid tegevusi ühe ja sama kaubaturuna, kuna üldiselt tehakse neid tegevusi üheskoos –

metsa kasvatamisega kaasneb raietegevus, millele omakorda järgneb saadud puitmaterjali võõrandamine. Lähtudes Konkurentsiameti varasematest otsustest ning andmete kättesaadavusest, peab Amet asjakohaseks vaadelda käesoleva koondumise puhul kitsamalt metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturgu.

Tuginedes muuhulgas varasemale Konkurentsiameti praktikale¹, on võimalik metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturu liigitada veel omakorda metsamaterjali kvaliteedi ning otstarbe alusel tarbepuiduks (palk, paberipuu) ja küttepuiduks. Palk on kõige jämedam ja kvaliteetsem osa puutüvest, mida kasutatakse puidutööstuses, sealhulgas saematerjali tootmiseks, ehitustegevusel ja mujal. Paberipuit on puutüvi või selle osa, mille läbimõõt on väiksem kui palgil, mistõttu ei ole see saagimiskõlbulik ja on seetõttu kasutatav tselluloosi valmistamiseks. Tarbepuiduks sobimatuid puutüvesid kasutatakse küttepuuna. Antud koondumises hindab Konkurentsiamet nii metsamaterjali varumise ja müügi mõju kaubaturule tervikuna kui ka eelnimetatud segmentide lõikes. Statistikaameti andmetel² raiuti Eestis 2023. aastal 12 549 538 m³ metsamaterjali. Metsavennaskond OÜ-ga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate osakaal moodustas sellest [0-5]% ning Toftan Metsanduse OÜ osakaal oli omakorda [0-5]%. Seega oli raiemahtudele tuginedes koondumise osaliste ühine turuosa metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturul ligikaudu [0-5]%. Koondumise teate esitamise hetkel ei olnud kättesaadavad metsamaterjali raiemahtude andmed 2024. aasta kohta. Koondumise teate esitajate hinnangul võis 2024. aastal jääda Eesti raiemaht 11 tuhat tm juurde. Kõrvutades 2024. aasta hinnangulist raiemahtu koondumise osaliste 2024. aasta raiemahtudega, jäävad turuosad samasse suurusjärku, kui seda olid 2023. aasta turuosad. Ka paberipuu, palgi ja küttepuidu osas eraldi ei ületa koondumise osaliste osakaal kokku 15%, mistõttu ei ole juhendi mõistes tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturgudega³. Seetõttu ei pea Konkurentsiamet vajalikuks käsitleda kõnealuse koondumise kontrolli käigus kaubaturge veel kitsamalt, eristades puidu liike.

Koondumise mõju hindamisel Eesti metsamajanduse turule tervikuna, peab Konkurentsiamet asjakohaseks analüüsida koondumise osaliste ning nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate valduses olevate metsamaade kogust ja nendel maadel paikneva metsatagavara suurust. Nimetatud näitajad kujutavad endast metsa majandamise turu põhilisi alusparameetreid, millel on oluline mõju puiduturul tulevikus kujunevale pakkumisele. Eesti metsamaa pindala jäi 2023. aastal 2 334 tuhat ha juurde⁴. Kuna viimase 5 aasta jooksul on Eesti metsamaa pindala aastane muutus jäänud vahemikku -0,33% kuni 0,40% ehk püsinud suhteliselt stabiilsena, eeldab Konkurentsiamet, et ka 2023.aastast kuni praeguseni ei ole Eesti metsamaa pindala suuruses toimunud drastilisi muutusi. Järgnevaid arvutusi tehes lähtub Amet seega 2023. aasta andmetest Eesti metsamaa kogupindala osas. Koondumise eelselt kuulub OÜ-le Metsavennaskond ja temaga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjatele ligikaudu [...] metsamaad ning Toftani Metsanduse OÜ-le ligikaudu [...] metsamaad. Koondumise järgselt omaksid seega koondumise osalised kokku [0-5]% Eesti metsamaast. Eesti metsades oleva puidu kogus ehk metsatagavara oli 2023. aastal 453,7 mln tm.⁵ OÜ-ga Metsavennaskond valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate omandis oleva metsatagavara suuruseks on [...] tm.

¹ Konkurentsiameti 26.03.2024 otsus nr 5-5/2024-015 – Combiforest OÜ / Metsä Forest Eesti AS ettevõtja osa; Konkurentsiameti 28.05.2019 otsus nr 5-5/2019-023 – Osühing Valga Puu / Noor Mets OÜ ja OÜ Piigandi-Piila Põllud ja Metsad; Konkurentsiameti 26.04.2018 otsus nr 5-5/2018-030 – Osühing Valga Puu / OÜ Dammix Mets; Konkurentsiameti 18.04.2018 otsus nr 5-5/2018-028 – OÜ Graanul Mets / Osühing Karo Mets

² Statistikaamet, tabel MM04: Metsaraie raiedokumentide alusel ([link](#)).

³ Lähtudes koondumise teates esitatud andmetest, mis metsamaterjali jagunemise osas tuginevad Keskkonnaagentuuri poolt avaldatavale puidubilansile ([link](#))

⁴ Statistikaamet, tabel KK51: Metsavaru riikliku metsainvesteeringu (SMI) hinnangul ([link](#))

⁵ *Ibid.* Kuna uuemat infot metsatagavara suuruse kohta ei olnud koondumise teate esitamise hetkel saadaval, lähtuti eeldusest, et praegune metsatagavara suurus on võrdne 2023. aasta suurusega

Toftani Metsanduse OÜ metsamaadel asuva metsatagavara suuruseks on [...] tm puitu. Seega, koondumise järgselt omavad koondumise osalised [...] Eesti metsatagavarast, mis kogu metsatagavara suurust arvesse võttes, ei anna suure tõenäosusega koondumise osalistele metsa varundamise ja müügi kaubaturul täiendavat turujõudu, mis võiks olla konkurentsi kahjustava iseloomuga.

Koondumise osaliste ja nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate tegevuste vahel ei teki vertikaalseid seoseid Konkurentsiseaduse⁶ § 5 lg 3 tähenduses, kuivõrd OÜ Metsavennaskond ja temaga valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjad ei tegele otseselt (ei ole ostja-müüja suhetes) OÜ Toftani Metsanduse äritegevusele eelnevatel ja järgnevatel tasanditel. Samas peab Konkurentsiamet selguse huvides oluliseks siinkohal käsitleda OÜ-ga Metsavennaskond valitseva mõju kaudu seotud ettevõtja Maaportaal OÜ tegevust ja esinevat võimalikku vertikaalset seost Maaportaal OÜ ning Toftani Metsanduse OÜ tegevustes. Maaportaal OÜ haldab muuhulgas ostu-müügi- ja rendiplatvorme maaportaal.ee ja metsaoksjon.ee. Maaportaal.ee vahendab teiste platvormide (metsaoksjon.ee, city24.ee ja soov.ee) maaüksuste, sh metsamaa, müügikuulutusi. Metsaoksjon.ee võimaldab oma keskkonnas läbi viia kinnistute, raieõiguste, metsamaterjali ja põllumaa rendi oksjoneid, mille raames vahendab portaal ostja leidmist ning lepingu sõlmimist. Teoreetiliselt võiks Toftani Metsanduse OÜ koondumise järgselt kõik tehingud oma kinnistute, raieõiguste ja metsamaterjaliga teha läbi OÜ Maaportaal poolt hallatavate veebiplatvormide maaportaal.ee ja metsaoksjon.ee. Selle tulemusel võib suureneada platvormi tehingumaht ja oksjonite arv. Suurenev kasutajate aktiivsus ja huvi platvormi vastu võib omakorda tugevdada platvormi turupositsiooni ja konkurentsivõimet. Laiemalt vaadates võib tekkida olukord, kus metsa vahenduse platvormi haldaja kasutab oma turupositsiooni selleks, et eelistada tehingutes endaga seotud osapooli. Selline praktika võib kaasa tuua turuosaliste ebavõrdse kohtlemise ja moonutada konkurentsitingimusi. Ebavõrdsus võib muuhulgas väljenduda näiteks hinnapakumiste asümmeetrias – olukorras, kus osapooled ei oma võrdseid võimalusi hinna kujundamisel, või ka algoritmilises positsioneerimises, mis suunab platvormiga seotud metsandusettevõtja pakkumised platvormil silmapaistvamale positsioonile. Eelnevast tulenevalt on seega Konkurentsiameti vaatest koondumisega kaasnevate võimalike vertikaalsete mõjude tuvastamiseks asjakohane antud võimalikku vertikaalset seost käsitleda. Kuna põhitegevuslikult tegeleb Toftani Metsanduse OÜ eelkõige metsa majandamise ja sellega seonduvaga, piiritleb võimalikku vertikaalset seost käsitledes Konkurentsiamet kaubaturu kitsamalt, vahendatava varaliigi lõikes, ehk Eestis tegutsevate metsa (metsakinnistud, raieõigused ja metsamaterjal) vahenduse portaalidega. Metsa vahendamise tegevate veebiportaalide turumaht on avalikele andmetele tuginedes raskesti hinnatav, kuid tuginedes koondumise teates toodud informatsioonile ning avalikult kättesaadavatele andmetele, hindab Konkurentsiamet, et Maaportaal OÜ turuosa metsa vahendamisel on piisavalt madal (vähem kui [5-10]%), et tegemist ei ole vertikaalselt mõjutatud kaubaturuga juhendi mõistes.

Kuivõrd koondumise puhul ei teki koondumise osaliste tegevustes juhendi § 8 lõike 3 punktide 1 ja 2 tähenduses horisontaalselt ega vertikaalselt mõjutatud kaubaturgusid, ei ole kaubaturgude ega nende geograafiliste ulatuste täpne piiritlemine antud koondumise puhul vajalik.

5. Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab

⁶ Konkurentsiseadus¹ ([link](#))

konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Käesoleva koondumise puhul puuduvad horisontaalselt mõjutatud kaubaturud juhendi § 8 lg 3 mõistes. Koondumise osaliste osakaal kokku metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturul Eestis moodustas 2023. aastal [0-5]%. Metsamaterjali varumise ja müügi kaubaturul tegutseb lisaks koondumise osalistele mitmeid ettevõtjaid, sealhulgas Riigimetsa Majandamise Keskus, AS A&P Mets, Foreko OÜ kontsern, Södra Forest Estonia OÜ. Omandaja on nii metsa raie- ja müügimahtude kui ka metsakinnistute ja metsavaru poolest väike turuosaline ning ka koondumise järgselt omatakse Eesti metsakinnistutest ja Eesti metsatagavarast alla [0-5]%. Seega saab järeldada, et suure tõenäosusega säilib ka koondumise järgselt koondumise osalistele piisav konkurentsiturve ning koondumine ei too endaga kaasa takistusi konkurentsi toimimisele.

Samuti ei mõjuta konkurentsi koondumise osaliste äritegevuste vahel esinevad võimalikud vertikaalsed seosed. Metsa vahendamise tegevate portaalide kaubaturul, mille puhul tekib koondumise osaliste tegevuste vahel võimalik vertikaalne seos, tegutseb lisaks koondumise osalistele mitmeid ettevõtjaid, kellel on OÜ-st Maaportaal suurem turuos. Arvestatavast konkurentide arvust ning sellest, et OÜ-le Maaportaal oleks äriliselt ebamõistlik piirata nende platvormi kasutamist kolmandatele osapooltele, järeldab Konkurentsiamet, et käesolev koondumine ei too endaga kaasa konkurentsi kahjustavat mõju vastaval turul. Võttes arvesse koondumise osaliste ning nendega valitseva mõju kaudu seotud ettevõtjate omanduses olevat metsamaade ja metsatagavara suurust võrrelduna kogu Eesti vastavate näitajatega, ei oma suure tõenäosusega koondumise järgselt koondumise osalised vahendatava varaliigi osas piisavat turujõudu, mis võimaldaks mõjutada metsa vahendamise tegevate portaalide kaubaturu konkurentsi kahjustaval viisil. Konkurentsiameti hinnangul on maandatud ka risk selleks, et platvormi haldaja kohtleks platvormi kasutajaid ebavõrdselt – metsaomanikud, ostjad ja muud osapooled eelistavad keskkonda, mis on oma tegevuselt erapooletu ning läbipaistev. Neutraalsuse kaotus võiks viia kasutajate usalduse vähenemiseni ning platvormilt lahkumiseni, mis omakorda kahjustaks platvormi majanduslikku elujõulisust. Seetõttu on tõenäoline, et platvormi haldaja hoidub oma turupositsiooni kuritarvitamisest, sest pikaajaline äriedu eeldab usaldusväärse ja kõiki osapooli võrdselt kohtleva keskkonna säilimist.

Eelnevat arvestades on Konkurentsiamet seisukohal, et koondumise tulemusena ei muutu kaubaturgude struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eelnevast ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1 otsustab Konkurentsiamet

anda loa OÜ Metsavennaskond ja Toftani Metsanduse OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Katrin Kostabi
katrin.kostabi@konkurentsiamet.ee